

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

448

Vragen van de leden **Jan Vos** (PvdA), **Van Tongeren** (GroenLinks) en **Van Veldhoven** (D66) aan de Minister van Economische Zaken over *het vermeende manipuleren van de IEA van de prognoses voor zon- en windenergie* (ingezonden 30 september 2015).

Antwoord van Minister **Kamp** (Economische Zaken) (ontvangen 30 oktober 2015)

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de berichtgeving over het vermeende manipuleren van het Internationaal Energieagentschap (IEA) van de prognoses voor zon- en windenergie?¹

Antwoord 1

Ik heb kennis genomen van het artikel waarnaar in de vraag verwezen wordt.

Vraag 2

Waarom uiten de Energy Watch Group en de Lappeenranta University zware beschuldigingen, waarin wordt gezegd dat het IEA jarenlang groeiprognoses heeft gemanipuleerd en daarmee de energietransitie heeft gefrustreerd?

Antwoord 2

De auteurs stellen dat het IEA de groei van hernieuwbare energie in de verschillende edities van de World Energy Outlook (WEO) systematisch te laag inschat. Het IEA presenteert in de jaarlijkse World Energy Outlook echter geen groeiprognoses in de zin van voorspellingen. Het gaat om uitkomsten van scenario's met als doel de toekomstige ontwikkeling van energieproductie en -vraag in te schatten. De scenario's die men gebruikt verschillen op het gebied van verondersteld overheidsbeleid. Daarom presenteert het IEA naast de doorrekening van bestaand beleid («Current Policies Scenario») ook een scenario waarin voorgenomen beleid is meegenomen («New Policies Scenario») en de laatste jaren ook een scenario dat laat zien wat er aan beleid nodig is om de wereldwijde temperatuurstijging te beperken tot 2 graden Celsius («450 Scenario»). Het IEA wijst er in de World Energy Outlook 2014 op dat de wereld qua CO₂-emissies zit op een pad dat leidt tot een temperatuurstijging van 3,6 graden Celsius. Die waarschuwing en de speciale

¹ http://energywatchgroup.org/wp-content/uploads/2015/09/EWG_WEO-Study_2015.pdf

IEA-studies over klimaat en energie zijn eerder aanleiding geweest voor extra maatregelen in Nederland en elders, dan dat daardoor de energietransitie gefrustreerd zou zijn.²

Vraag 3

Wat is uw oordeel over de juistheid van de World Energy Outlook (WEO) van het IEA?

Antwoord 3

De World Energy Outlook wordt met de grote zorgvuldigheid opgesteld door het IEA. Daarnaast is een groot aantal internationale experts betrokken bij de voorbereiding, wat mij extra zekerheid geeft dat de laatste inzichten uit wetenschap en energieveld daarin zijn meegenomen. Bij de berekeningen op basis van de verschillende scenario's gaat het om de lange termijn energieontwikkelingen als gevolg van bestaand en nieuw overheidsbeleid. Om die reden geven de uitkomsten van de drie door het IEA gebruikte scenario's ook verschillende uitkomsten. Omdat beleid en de ontwikkeling op de energiemarkt van jaar op jaar verschilt, worden jaarlijks bijstellingen gepresenteerd.

Vraag 4

Is de aanname waar dat, als groei prognoses van wind en zon neerwaarts worden bijgesteld, en nucleair en kolen opwaarts, dit kan leiden tot een negatief effect op de investeringen in duurzame energie?

Antwoord 4

Er is geen sprake van bijstelling van projecties. Lagere of hogere projecties voor bepaalde energiedragers zijn, als eerder uiteengezet, uitkomsten van scenario berekeningen op basis van beleid en veranderingen op de energiemarkten.

Vraag 5

Is het waar dat volgens de WEO aangekoerst wordt op 14% duurzame stroom in de wereld? Is het waar dat volgens de eerder genoemde instituten aangekoerst zou worden op 60% duurzame stroom in de wereld?

Antwoord 5

Het is mij niet duidelijk waarop genoemde percentages zijn gebaseerd. De World Outlook 2014 komt in alle drie de scenario's tot aanmerkelijk hogere aandelen hernieuwbare elektriciteit dan in de vraag staat vermeld.

Vraag 6

Hoe kan het grote verschil verklaard worden? Welke van de twee prognoses is realistischer?

Antwoord 6

Zie het antwoord op vraag 5.

Verschillen tussen projecties wordt doorgaans bepaald door de methodologie en de gehanteerde veronderstellingen. Het IEA hanteert scenario's om een projectie te maken van toekomstige ontwikkelingen van vraag en aanbod op energiemarkten. Juist omdat er onzekerheid is over toekomstig beleid van overheden, maakt het IEA verschillende scenario's. Die brengen in beeld hoe verschillend overheidsbeleid de ontwikkeling van de energiesector en van vraag en aanbod op de energiemarkten beïnvloedt. Er zijn dan ook geen uitspraken te doen over de juistheid van bepaalde projecties. Veel belangrijker vind ik dat ze mij inzicht geven in de bijdrage van verschillende maatregelen aan het realiseren van doelstellingen op het gebied van onder andere hernieuwbare energie en CO₂-reductie. Dat inzicht helpt mij verantwoorde keuzes te maken over in te zetten beleidsmaatregelen.

---

² Zie ook: World Energy Outlook Special Report 2013: Redrawing the Energy Climate Map; World Energy Outlook Special Report 2015: Energy and Climate Change.